

EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2018/2019

JĘZYK ŁACIŃSKI I KULTURA ANTYCZNA

POZIOM ROZSZERZONY

FORMUŁA OD 2015

(„NOWA MATURA”)

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ

ARKUSZ MKL-R1

MAJ 2019

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–30)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. II. Tworzenie wypowiedzi – przekład na język polski i komentowanie tekstu oryginalnego.	Zdający: 1.1. rozpoznaje formy morfologiczne [...] oraz ich funkcje semantyczne i zastosowanie składniowe; 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów oryginalnych [...] dotyczących [...] sztuki [...]. 2.1. dokonuje samodzielnego przekładu na język polski łacińskiego tekstu, korzystając ze słownika łacińsko-polskiego, oddaje w przekładzie ogólny charakter i funkcję tłumaczonego tekstu; znajduje właściwe polskie odpowiedniki leksykalne dla łacińskich wyrazów i struktur; stosuje poprawne techniki przekładu; redaguje przekład spójny i poprawny stylistycznie; 2.3. wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu kultury antycznej do sporządzenia przekładu [...].

Przykładowe tłumaczenie

Polinik, syn Edypa, gdy minął rok, zażądał od brata Eteoklesa władzy. Ten nie chciał ustąpić. Dlatego Polinik przy poparciu króla Adrasta z siedmioma wodzami wyruszył do Teb, by je oblegać. Tam Kapaneus, ponieważ powiedział, że zajmie Teby wbrew woli Jowisza, gdy wspinał się na mur, został rażony piorunem. Amfiaraos został pochłonięty przez ziemię. Eteokles i Polinik, walcząc ze sobą, zabili się nawzajem (jeden drugiego). Kiedy składano w Tebach ofiarę przebłagalną na ich cześć, chociaż wiatr był gwałtowny, to jednak dym nigdy nie kierował się w jedną stronę, lecz rozdzielał się na dwie części (jeden od drugiego). Gdy pozostali oblegali Teby i Tebańczycy zwątpili w swoje położenie, Tejrezjasz, wróżbita, przepowiedział, że jeśli ze smoczego rodu ktoś zginie, miasto zostanie uwolnione od tej klęski. Gdy Menojkeus zobaczył, że on jeden może zapewnić ocalenie obywateli, rzucił się z muru. Tebańczycy osiągnęli zwycięstwo.

Schemat punktowania

Lp.	Zdanie	Elementy podlegające ocenie	Punktacja częściowa	Punktacja maksymalna
1.	Polynices, Oedipodis filius, anno peracto regnum ab Eteocle fratre repetit;	abl. abs., składnia czasownika repetere	0–1–2	3
	ille cedere noluit.	czasownik nolo	0–1	
2.	Itaque Polynices Adrasto rege adiuvante	abl. abs.	0–1	4
	cum septem ductoribus Thebas oppugnatum venit.	wyrażenie przyimkowe, składnia nazw miast, supinum	0–1–2–3	
3.	Ibi Capaneus ... fulmine est percussus	strona bierna	0–1	6
	quod contra Iovis voluntatem Thebas se capturum diceret	ACI, zdanie przyczynowe z con.	0–1–2–3	
	cum murum ascenderet	zdanie czasowe z con.	0–1	
	Amphiaraus terra est devoratus.	strona bierna	0–1	
4.	Eteocles et Polynices inter se pugnantes alius alium interfecerunt.	participium praesentis activi, perfectum	0–1–2	2
5.	His cum Thebis parentaretur	zdanie czasowe, składnia nazw miast	0–1–2	4
	etsi ventus vehemens esset	zdanie przyzwalające	0–1	
	tamen fumus se numquam in unam partem convertit, sed alius alio seducitur	wyrażenie se convertere	0–1	
6.	Ceteri cum Thebas oppugnarent et Thebani rebus suis diffident	zdanie czasowe z con.	0–1	5
	Tiresias [...] augur praemonuit,	zdanie główne	0–1	
	si ex dracontea progenie aliquis interiisset	zdanie warunkowe	0–1	
	oppidum ea clade liberari.	ACI	0–1–2	
7.	Menoceus cum vidit	zdanie czasowe z ind.	0–1	4
	se unum civium salutem posse redimere,	ACI	0–1–2	
	muro se praecipitavit.	zdanie główne	0–1	
8.	Thebani victoria sunt potiti.	zdanie główne	0–1	1
9.	Poprawność językowa i stylistyczna		0–1	1
			Razem	30

Zadanie 2. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów [...] dotyczących [...] literatury greckiej [...].
---	--

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Antygona

Zadanie 3. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów [...] dotyczących [...] literatury greckiej [...]. 1.7. wskazuje najważniejsze osiągnięcia kultury antycznej – [...] tragedia grecka.
---	--

Schemat punktowania

1 p. – za wszystkie poprawne elementy odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1 – Verum

2 – Verum

3 – Falsum

Zadanie 4. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów [...] dotyczących [...] wybranych zagadnień z życia codziennego Greków i Rzymian [...].
---	---

Schemat punktowania

1 p. – za podanie dwóch przykładów.

0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

- wróżby z lotu i zachowania się ptaków (auspicja)
- wróżby z wnętrzości zwierzęcia ofiarnego
- wyrocznie
- astrologia
- wróżby ze znaków na niebie
- wróżenie z ręki (chiromancja)

Zadanie 5. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.6. wyjaśnia związki kultury europejskiej, zwłaszcza polskiej, z kulturą antyczną – odniesienia do antyku zawarte w najwybitniejszych dziełach [...] sztuki.
---	---

Schemat punktowania

1 p. – za poprawne rozstrzygnięcie i uzasadnienie.

0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Rozstrzygnięcie: B.

Przykładowe uzasadnienie:

Na obrazie B widzimy scenę wygnania Edypa (ślepy król jest prowadzony przez swoją córkę), natomiast obraz A jest artystyczną wizją tzw. sądu Parysa.

Zadanie 6. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów [...] dotyczących [...] literatury greckiej.
---	--

Schemat punktowania

1 p. – za poprawne zaznaczenie dwóch tytułów.

0 p. – za odpowiedź niepełną, błędną lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

3. *Król Edyp*

6. *Elektra*

Zadanie 7. (0–3)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.1 rozpoznaje [...] formy fleksyjne [...] participia [...]; 1.2. identyfikuje charakterystyczne dla łaciny konstrukcje składniowe: [...] struktura zdania w stronie czynnej i biernej [...], coniugatio periphrastica passiva [...]; zdania podrzędne [...]. 1.3. dokonuje transformacji gramatycznych w zakresie konstrukcji składniowych [...] (dativus possessivus, coniugatio periphrastica passiva) [...].
---	--

Schemat punktowania

3 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.

1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.

0 p. – za błędne odpowiedzi lub brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

- 1 – Verum
- 2 – Verum
- 3 – Falsum

Zadanie 8. (0-2)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.1 rozpoznaje [...] czasowniki nieregularne; 1.3. [...] tworzy formy czasownikowe [...] w trybach, stronach i liczbach [...].
---	---

Schemat punktowania

- 2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.
1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.
0 p. – za błędne odpowiedzi lub brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

1. capiet
2. caperet

Zadanie 9. (0-2)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.3. dokonuje transformacji gramatycznych w zakresie konstrukcji składniowych (accusativus cum infinitivo [...], dativus possessivus [...].
---	---

Schemat punktowania

- 2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.
1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.
0 p. – za błędne odpowiedzi lub brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

1. Legimus Menoeceum muro se praecipitavisse.
2. Polynici frater errat.

Zadanie 10. (0-1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.4. wymienia wyrazy pochodzenia łacińskiego funkcjonujące jako terminy w różnych dziedzinach; dostrzega związki języka polskiego z językiem łacińskim.
---	---

Schemat punktowania

- 1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi
0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

- 1 – D
- 2 – B

Zadanie 11. (0–2)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.1. rozpoznaje [...] formy fleksyjne [...] zaimków, [...] stronę czynną i bierną czasowników we wszystkich czasach w indykatiwie [...]; infinitivus activi [...] praesentis [...]; czasowniki nieregularne [...]; 1.2. identyfikuje charakterystyczne dla łaciny [...] funkcje składniowe i semantyczne niesobowych form czasownika (infinitivus, participum [...]).
---	--

Schemat punktowania

2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.

1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.

0 p. – za błędne odpowiedzi lub brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

1 – C

2 – B

Zadanie 12. (0–15)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. II. Tworzenie wypowiedzi [...]. III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający: 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów [...] dotyczących mitów antycznych [...] życia politycznego [...], literatury greckiej [...] rzymskiej [...], wybranych zagadnień z życia codziennego Greków i Rzymian [...]; 1.6. wyjaśnia związki kultury europejskiej [...] z kulturą antyczną – odniesienia do antyku zawarte w najwybitniejszych dziełach [...] sztuki [...]; 3.1. dostrzega antyczne źródła konkretnych zjawisk naszej cywilizacji i kultury – samodzielnie analizuje i syntetyzuje treści zawarte w tekstach [...]; interpretuje fakty i zdarzenia historyczne, selekcjonuje wiadomości i je wykorzystuje do wykonania postawionych zadań; 3.3. integruje wiedzę z różnych dziedzin do wyrażania i uzasadniania swojego punktu widzenia [...] (zjawiska społeczne i polityczne, [...] wydarzenia z dziedziny kultury).
---	--

Schemat punktowania

Kryterium		Punktacja	
		cząstkowa	maksymalna
I. Znajomość kultury antycznej	Wszechstronny i trafny opis zagadnienia (np. cechy charakterystyczne, wpływy, powiązania, zjawiska, przedstawiciele, fakty, zjawiska, daty). Bardzo dobra znajomość problemu. Brak błędów merytorycznych.	6–5	6
	Poprawny opis i dobra znajomość zagadnienia. Drobne usterki merytoryczne.	4–3	
	Pobieżna znajomość zagadnienia, nieliczne błędy merytoryczne.	2–1	
	Brak znajomości zagadnienia; brak odwołań do kultury antycznej, istotne błędy merytoryczne.	0	
II. Trafność przycanych przykładów i umiejętność ich omówienia w związku z tematem	Pełna i trafna analiza i interpretacja zagadnienia, jasne wyrażenie własnego stanowiska.	6–5	6
	Poprawna analiza zagadnienia; nieliczne błędy w interpretacji, niewyrażenie własnego stanowiska.	4–3	
	Pobieżna analiza zagadnienia; błędy w interpretacji.	2–1	
	Niewłaściwa analiza i interpretacja zagadnienia lub ich brak.	0	
III. Terminy, wyrażenia	Poprawne zastosowanie terminologii i wyrażeń z zakresu kultury antycznej.	2	2
	Rzadkie, ale poprawne zastosowanie terminologii i wyrażeń z zakresu kultury antycznej; nieliczne błędy w pisowni.	1	
	Brak terminologii i wyrażeń z zakresu kultury antycznej; błędne ich zastosowanie; błędy w pisowni.	0	
IV. Język i styl	Język komunikatywny, na ogół poprawna składnia i frazeologia, zgodna z normą fleksja i ortografia.	1	1
	Język niekomunikatywny, niezgodna z normą składnia, liczne błędy ortograficzne.	0	
Razem 15 punktów			